

УДК 338.48
JEL Classification: M1

*Байда Б.Ф.,
канд. екон. наук, докторант,
Східноєвропейський національний
університет імені Лесі Українки*

СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Постановка проблеми. З метою підвищення віддачі від туристичної індустрії держава повинна фінансувати заходи, зорієнтовані на дослідження власної території, оцінювання туристичного потенціалу, розроблення програми розвитку туристичного підприємництва, проектів розвитку туристичної інфраструктури, інформаційну підтримку туристичної індустрії. Поступ внутрішнього туризму в сучасних умовах обумовлений структурою, динамікою й стратегічним спрямуванням державних витрат України у розвиток туристичної інфраструктури та інвестицій у туристичну сферу. Територія нашої держави із наявними туристичними ресурсами є досить цікавою для вітчизняних туристів. За останні роки в нашій країні можна відстежити порівняно швидкий розвиток різних компонентів туристичної інфраструктури.

Значення туризму у сучасному суспільстві невпинно зростає, оскільки ускладнюються проблеми взаємодії, виникають питання пошуку напрямів розвитку сфери туризму як соціально орієнтованої. Туристична діяльність є пришвидчувачем активності суб'єктів господарювання, задіяних у сфері туризму [4]. Проте сфера туризму не завжди розвивається однаково, відсутнє ефективне застосування ресурсів. Потреба вивчення та розуміння взаємодії між елементами системи менеджменту туризму, пошуку напрямів розвитку туристичної сфери визначається значенням соціально орієнтованого сектору економіки в умовах змін [1]. У таких умовах виникає об'єктивна необхідність цілеспрямованого впливу на процеси розвитку туристичної сфери, що втілюється в особливій соціально-економічній чи туристичній політиці держави [5]. Дієвість соціально-економічного розвитку країни, маркетинг національної культури, створення іміджу туристично привабливості країни зумовлені ефективністю впровадження туристичної політики держави [6]. Для проведення ефективної та результативної діяльності на ринку туристичних послуг України доцільно запровадити чітко продуману і розроблену туристичну політику, головним завданням котрої є формування і впровадження туристичних послуг та продуктів. Інвестиції ж сьогодні мають важливе значення для країни, оскільки спрямування їх у відповідні сегменти сприятиме подоланню кризових явищ в країні та врівноважити соціальні процеси. Особливо потрібним напрямом постає розвиток інфраструктури, готельного господарства та туризму, інфраструктури. Отже, дослідження розвитку сфери туризму в Україні на підставі застосування економічних методів аналізу з метою виявлення найбільш важливих чинників впливу на внутрішній туризм в країні, аналіз отриманих результатів, вироблення рекомендацій для підсилення внутрішнього туризму є актуальним науково-практичним завданням.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням дослідження чинників, які впливають на розвиток внутрішнього туризму в країні, приділяли увагу такі українські науковці, як В. Герасименко [2], В. Євдокименко, Л. Малик, В. Маховка, Н. Остап'юк, Т. Ткаченко, В. Федорченко та зарубіжні, такі, як Р. Арезкі [5], М. Беднарська, С. Оптнер, Р. Каплан, Й. Кріппендорф, Й. Піотровський [5], В. Фреєр, Р. Шеріф [5]. У своїх працях українські науковці проводять аналіз та оцінку стану туризму в Україні та її регіонах за ключовими соціально-економічними індикаторами, використовуючи динамічні методи, досліджують ринок внутрішнього і в'їзного туризму. Також визначають чинники впливу на діяльність туристичних компаній: воєнна агресія; соціальні, політичні та екологічні колапси; наслідки фінансово-економічної світової кризи; зниження обсягу платоспроможного попиту на туристичну продукцію та послуги, низьку мобільність організаційно-структурних трансформацій у сфері туризму, якість персоналу і його гнучкість та адаптивність до змін.

Значний внесок у вирішення питань менеджменту внутрішнього туризму здійснили такі українські та зарубіжні науковці, зокрема, А. Амоша, Й. Борзішковські [6], В. Василенко, Л. Дяченко, К. Каспар, В. Кравців, С. Медлик, Н. Мельник, Ю. Пестушко, П. Перце [7], П. Піарс, З. Юринець [4], О. Петрух [10]. У роботах економістів висвітлено основні перешкоди, що формують загрози розвитку різних сфер, зокрема сфери туризму України, зростання конкурентоспроможності нашої держави; окреслено заходи для подолання проблемам розвитку туризму, забезпечення формування пріоритетності туристичної індустрії як квінтесенції соціально-економічного розвитку держави.

Однак, постає необхідність ретельного дослідження питання особливостей розвитку внутрішнього туризму в Україні, виявлення основних чинників, які мають вплив на формування внутрішнього туризму в країні, кількісного економічного аналізу динаміки темпів приросту ключових індикаторів, що впливають на поступ внутрішнього туризму в Україні.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження стану та динаміки розвитку внутрішнього туризму в Україні із застосуванням інструментів кількісного економічного аналізу.

Виклад основного матеріалу дослідження. У роботі застосовано інструменти економічного аналізу (встановлення темпу приросту індикаторів) на основі статистичних даних, що дає можливість виявити особливості динаміки та встановити видимі взаємозв'язки між показниками: кількість внутрішніх туристів, кількість колективних засобів розміщення, середня тривалість життя, надходження прямих іноземних інвестицій в Україну, витрати держави на розвиток інфраструктури та капітальні інвестиції в туристичну сферу, інфляція (індикатор, що є системно відбиває наслідки соціально-економічної, фінансово-монетарної політики держави).

Динаміці потоків внутрішнього туризму у часі характерні хвилеподібні коливання (табл. 1). Українці децю переорієнтували власні подорожі в межах України. Важливим засобом для вирішення питань сфери туризму і конкурентоспроможності цього сегменту ринку постає розвиток внутрішнього туризму. Яскравим прикладом цього є світовий досвід із підтвердженням у зростанні доходів від цього виду бізнесу.

Таблиця 1

Індикатори розвитку внутрішнього туризму в Україні у 2010-2017 рр.

Роки	Потік внутрішніх туристів, осіб, од.	Кількість колективних засобів розміщення, од.	Середня тривалість життя	Надходження прямих іноземних інвестицій в Україну, млн дол.	Витрати держави на розвиток інфраструктури, млн грн	Капітальні інвестиції в туристичну сферу, млн грн	Інфляція, %
2010	649299	4673	70,44	5851,2	7987	2000	109,1
2011	715638	4710	71,02	6033,7	9059	3010	104,6
2012	773970	4747	71,15	5290,7	7926	4863	99,8
2013	702615	5138	71,37	5462,1	2704	4083	100,5
2014	322746	4572	71,53	2451,7	3298	2022,4	124,9
2015	357027	4341	71,71	3763,7	3575	1920,7	143,3
2016	362837	4256	71,89	4405,6	608	2100	112,4
2017	369520	4115	72	1871,2	1103	2200	113,7

Джерело: складено на основі [3]

Для аналізу внутрішнього туризму в Україні проведено обчислення темпу приросту показників (кількість внутрішніх туристів в Україні, витрати держави на розвиток інфраструктури, надходження прямих іноземних інвестицій в Україну, капітальні інвестиції в туристичну сферу (табл. 1)), результати якого представлено на рис. 1.

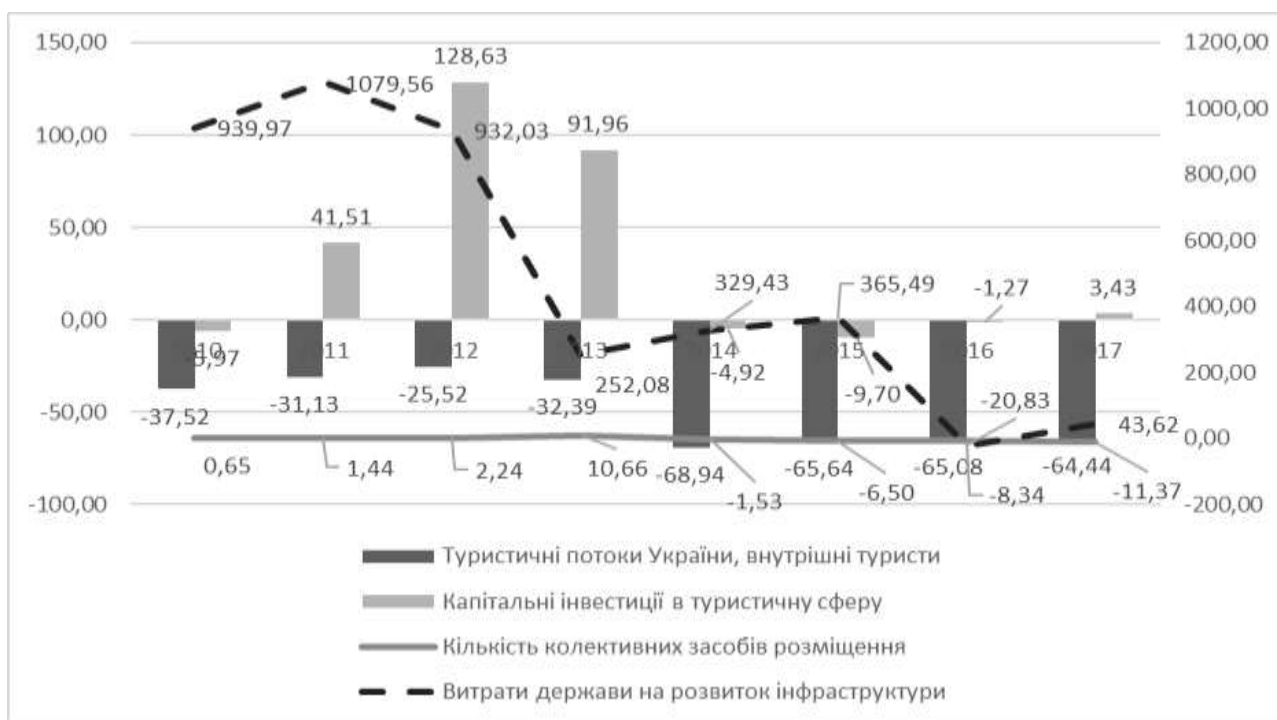

Рис. 1. Темп приросту кількості внутрішніх туристів в Україні, витрат держави на розвиток інфраструктури, надходжень прямих іноземних інвестицій в Україну, капітальних інвестицій в туристичну сферу

Джерело: побудовано автором

Внутрішні туристичні потоки в Україні суттєво скоротились порівняно з 2006 роком. Так, у 2006 році цей показник досягнув рівня 1039145 осіб.

Потік внутрішніх туристів з роками то зростає, то падає, сягнувши свого максимуму у 2007 році, коли долар коштував 5 грн, і з того часу стабільно знижувався. Економічна й політична ситуація в Україні, яка настала з початком агресії Росії, проблеми з біженцями та переселенцями суттєво зменшили цей потік. У 2014 році він скоротився удвічі порівняно з 2013 роком, а порівняно з піковим, 2007 роком, – у понад 6 разів. Але це єдиний вид туризму, в якому після спаду 2014 року, у 2015 році спостерігається деяке пожвавлення. У США внутрішній туризм становить близько 80% загальної структури надходжень від туризму. В Україні внутрішній туризм поки що не становить належного відсотка в структурі галузі. Україна посідає 48-ме місце відносно інших країн світу [2; 8; 9].

Різні види вкладень у розвиток туристичної сфери дає велику кількість можливостей для економічного становлення держави, регіонів, територій, інвесторів, суб'єктів господарювання тощо [6].

Якщо темп приросту витрат держави на розвиток інфраструктури та капітальних інвестицій в туристичну сферу зростає до 2011–2012 рр. і почав з цього періоду часу повільно спадати, то темп приросту надходжень прямих іноземних інвестицій в Україну перебував за досліджуваний період у від'ємній позиції. Це спричинено соціально-економічною та політичною напругою в суспільстві, неусуненими й досі недоліками в законодавстві, що стосується процесів інвестування, браком відповідної інституційної підтримки поступу ринку інвестицій, потужним податковим тиском.

Ці причини яскраво засвідчують такі факти: обсяг прямих іноземних інвестицій в Україні з розрахунку на душу населення становить 1058 доларів США [3], що в кілька разів менше аналогічних показників в країнах Центральної та Східної Європи (у Чехії – 7418 дол., Болгарії – 6226 дол., Польщі – 3155 дол.) [8].

Україна займає досить низькі позиції у рейтингах, які засвідчують її стан економіки, інвестиційного потенціалу, легкість здійснення бізнесу. Важливо для України покращити інвестиційний клімат, здійснити належну підтримку правового захисту інтелектуальних прав авторів та інвесторів, відпрацювати чітке законодавчо-правове поле для розвитку інвестиційної діяльності, реалізацію ефективних заходів монетарної політики, здійснити розвиток потенціалу територій і регіонів завдяки ефективному втіленню регіональних стратегій, покращення інформаційного супроводу діяльності, розвиток інфраструктури, зокрема інвестиційної та інноваційної, зниження рівня корупції, що дасть змогу створити сприятливі умови політичної стабільності та поліпшити міжнародний імідж держави.

Туристична індустрія України повинна розвиватися завдяки залученню потужних прямих іноземних інвестицій, які можна спрямувати на підтримку матеріально-технічної бази, результативну рекламну кампанію. Вдале орієнтування іноземних інвестицій у формування туристично-рекреаційної

системи України разом із високорозвиненою інфраструктурою, туристичними та рекреаційно-оздоровчими комплексами загальноєвропейського значення дасть змогу отримати фінансових надходжень до бюджету та досягнути соціального ефекту.

Капітальні інвестиції у сферу туризму є вагомими витратами для створення нових, здійснення реконструкції, технічного переозброєння вже діючих основних фондів, що мають пряме і побічне відношення до туризму [7]. Такі інвестиції скеровуються у придбання, будівництво, реконструкцію, модернізацію, формування необоротних активів та необхідні для фінансування капітального будівництва різного призначення. Тому капітальні інвестиції є важливим чинником розвитку сфери туризму України. Проте капітальні інвестиції у розвиток туристичної індустрії суттєво скоротились з 2012–2013 рр., що позначилось на зниженні темпів приросту туристичних об'єктів. Рівень капітальних інвестицій у сферу туризму України є ще недостатнім, оскільки на цю сферу припадають у середньому 4,5% від загального обсягу усіх інвестицій [3].

Транспортна інфраструктура постає чи не найосновнішим компонентом функціонування туристичного сегменту. Взаємодія туристичної і транспортної сфер спрямована на вирішення масштабних питань, котрі пов'язані із будівництвом туристичної інфраструктури за напрямками вітчизняної мережі транспортних коридорів одночасно із привабленням як вітчизняних, так й іноземних інвестицій.

Для аналізу внутрішнього туризму в Україні проведено обчислення темпу приросту показників (кількість внутрішніх туристів в Україні та колективних засобів розміщення, середня тривалість життя, інфляція (табл. 1)), результати якого представлено на рис. 2.

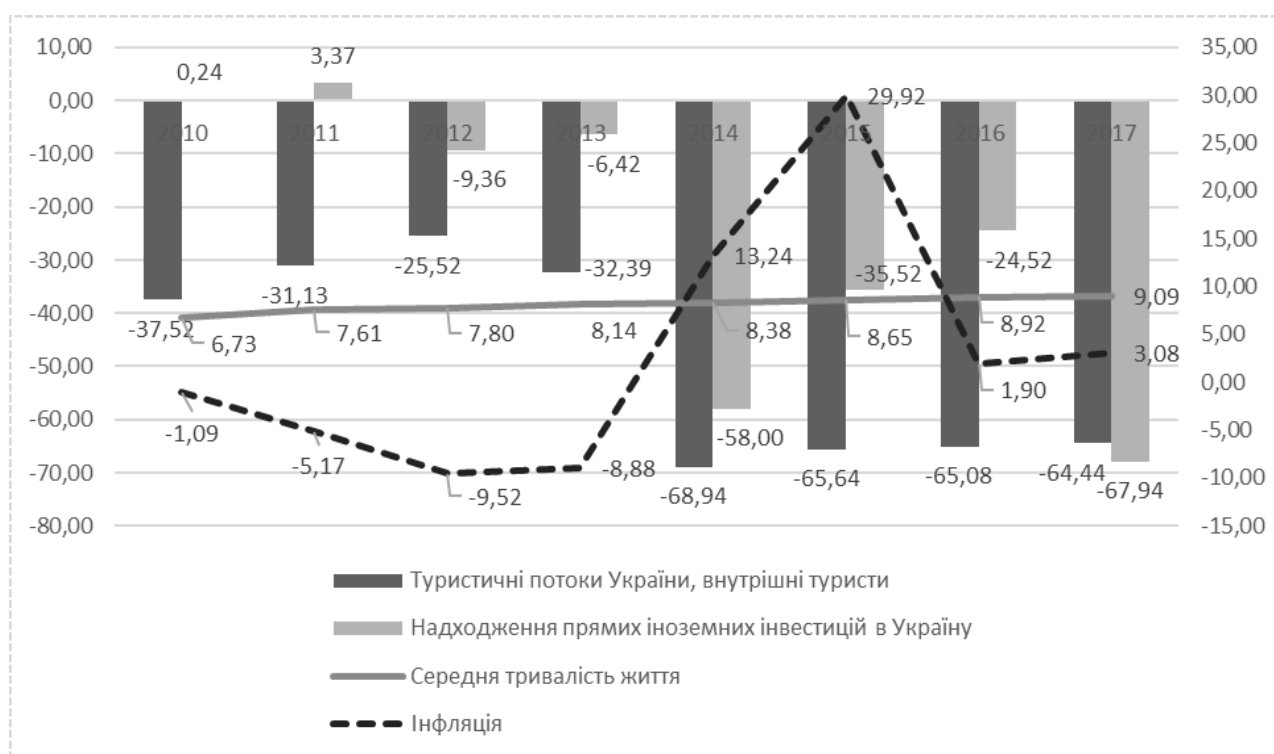

Рис. 2. Темпи приросту кількості внутрішніх туристів в Україні, кількості колективних засобів розміщення, середньої тривалості життя, інфляції

Джерело: побудовано автором

Темп приросту такого показника, як кількість колективних засобів розміщення, починаючи з 2014 р., помітно знизився.

Кількість колективних засобів розміщення туристів у державі за вказаний час відчутно зменшилась, хоча цей напрям відносять до швидкозростаючого бізнесу, який дає змогу отримати грошові надходження. У порівнянні із 2013 р. майже на 1000 одиниць стало більше готельних підприємств [3]. Ключовою причиною постає, насамперед, політична, а також соціально-економічна ситуація, яка призводить до зростання проблем у фінансових становищах готелів. Аналіз одержаних результатів засвідчує потребу у відновленні інвестування в цю сферу.

Важливо приділяти увагу формуванню стратегій та стратегічному плануванню розвитку сфери туризму. Це сприятиме підвищенню конкурентоспроможності та зростанню економічної ефективності усієї туристичної сфери. Аналіз одержаних результатів засвідчує потребу у відновленні інвестування в цей напрям.

Удосконалення туристичної інфраструктури, впровадження різних інновацій у туристичну індустрію потребує збільшення витрат держави у зазначений напрямок та ефективного їх використання. Тому на особливу увагу заслугоує стимулювання державою важливих інвестиційних проектів у країні. Це сприятиме зростанню ємності ринку, кількості туристичних потоків, покращенню іміджу держави, її конкурентоспроможності на ринку туристичних послуг. Для збільшення туристичної привабливості нашої держави доцільно оновлювати та створювати нове матеріально-технічне забезпечення, здійснювати модернізацію та реконструкцію історичних пам'яток культури, будувати санітарно-курортні зони, готельні комплекси. Для цього необхідні різні види інвестицій у туристичну галузь, ефективно реалізовувати державні вкладення у розвиток туристичної інфраструктури та формувати сприятливий інвестиційний клімат.

Важливий вплив на розвиток внутрішнього туризму в країні має і середня тривалість життя. Туризм здійснює вагомий внесок до соціально-економічного поступу завдяки покращанню здоров'я людського капіталу. До зростання обсягів внутрішнього туризму призводить збільшення тривалості вільного часу та відпусток, підвищення якості життя населення тощо. Туризм сприяє вирішенню питання формування здорового способу життя.

За сьогоденних умов діяльності, темпу життя відпочинок, подорожі отримуються першочерговість у життєво необхідних подіях. Скорочення тривалості життя приводить до того, що суспільство усвідомлює потребу у туристичних подорожах, як способу відпочинку і релаксації, та своєрідного засобу відновлення енергії та продовження життєдіяльності. В Україні відпочинкові тури найбільш характерні ще особам молодого і середнього віку, водночас, закордоном збільшується частка осіб «третього віку», які віддають перевагу екскурсіям із поєднанням відпочинку на природі, що опосередковано сприяє зростанню середньої тривалості життя.

Це насамперед пов'язано з тим, що скорочення тривалості життя спонукає населення до розширення світогляду, пошуку можливостей для збільшення кількості відпочинкових турів та отримання позитивних вражень, підсилення створення нових зв'язків поміж окремими членами держави та народами. Така ситуація зумовлює отримання соціального ефекту від розвитку туризму, що може проявлятися у раціоналізації вільного часу громадян, розвитку фізичних здібностей, отриманні духовних потреб. Усе це підтримує стан саморозвитку громадян, покращує настрій і самопочуття, надає бажання для росту працездатності, покращення результатів діяльності.

Висновки з проведеного дослідження. Проведене дослідження розвитку сфери туризму в Україні на підставі застосування методів економічного аналізу дало змогу виявити найбільш важливі чинники впливу на внутрішній туризм в країні. В умовах сучасних економіко-політичних змін, системних криз і нестабільності, управлінські рішення щодо розвитку внутрішнього туризму повинні ґрунтуватись на врахуванні тих чинників, що мають найбільший вплив на розвиток туристичної інфраструктури, ціноутворення загалом. Такий погляд на розвиток сфери туризму дає змогу формувати нові ідеї, відкривати затребувані нині інноваційні орієнтири діяльності, створювати інтеграційні об'єднання з метою поступу туристичної діяльності, задоволення туристичних бажань споживачів, ведення туристичного бізнесу, отримання прибутків. Це зумовлює потребу удосконалення туристичної політики, системи менеджменту туризму, що пов'язано з активізацією найбільш затребуваних напрямів. Головні наукові положення дослідження можуть бути використані відповідними законодавчими та виконавчими інституціями місцевого та регіонального значення. Розуміння впливу чинників на розвиток внутрішнього туризму є основою для проведення прогнозування стратегічних напрямів, формування стратегій та програм розвитку туризму на різних ієрархічних рівнях управління.

Бібліографічний список

1. Байда Б.Ф. Системний підхід до розвитку менеджменту туризму. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2019. Том 30(69). № 2. С. 22-25.
2. Герасименко В.Г. Теорія туризму як складова туризму. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2011. № 12. С. 163-170. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsed_2011_2_30 (дата звернення: 28.10.2019).
3. Державна служба статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 28.10.2019).
4. Юринець З.В. Дослідження конкурентного середовища ринку туристичних послуг України. *Ефективна економіка*. 2015. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3759> (дата звернення: 28.10.2019).
5. Arezki R., Cherif R., Piotrowski J. Tourism Specialization and Economic Development Evidence from the UNESCO World Heritage List. URL: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2009/wp09176.pdf> (дата звернення: 28.10.2019).
6. Borzyszkowski J. Destination Management Organizations (DMO) – nowoczesne struktury organizacyjne w turystyce. *Nowe wyzwania gospodarki turystycznej na poziomie lokalnym, regionalnym i międzynarodowym*. 2011. S. 236-256.

7. Pearce P.L. *Tourist Behaviour: themes and conceptual schemes*. Clevedon: Channel View Publications, 2008. 241 p.
8. UNCTAD World Investment Report 2015. URL: http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2013overview_ru.pdf (дата звернення: 28.10.2019).
9. World Tourism Organization. URL: <http://www.world-tourism.org> (дата звернення: 28.10.2019).
10. Yurynets Z., Bayda B., Petruch O. Country's economic competitiveness increasing within innovation component. *Economic Annals – XXI*. 2015. № 9-10. P. 32-35.

References

1. Baida, B.F. (2019), "Systems approach to development of tourism management", *Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernadskoho. Seriya: Ekonomika i upravlinnia*, Volume 30(69), no. 2, pp. 22-25.
2. Herasyenko, V.H. (2011), "The theory of tourism as a component of tourism", *Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen*, no. 12, pp. 163-170, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsed_2011_2_30 (access date October 28, 2019).
3. *Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy* [State Statistics Service of Ukraine], available at: <http://ukrstat.gov.ua> (access date October 28, 2019).
4. Yurynets, Z.V. (2015), "Research of the competitive environment of the tourist services market of Ukraine", *Efektivna ekonomika*, no. 1, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3759> (access date October 28, 2019).
5. Arezki, R., Cherif, R. and Piotrowski, J. (2009), "Tourism Specialization and Economic Development Evidence from the UNESCO World Heritage List", available at: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2009/wp09176.pdf> (access date October 28, 2019).
6. Borzyszkowski, J. (2011), "Destination Management Organizations (DMO) – nowoczesne struktury organizacyjne w turystyce", *Nowe wyzwania gospodarki turystycznej na poziomie lokalnym, regionalnym i międzynarodowym*, pp. 236-256.
7. Pearce, P.L. (2008), *Tourist Behaviour: themes and conceptual schemes*, Channel View Publications, Clevedon, England, 241 p.
8. UNCTAD World Investment Report 2015, available at: http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2013overview_ru.pdf (access date October 28, 2019).
9. World Tourism Organization, available at: <http://www.world-tourism.org> (access date October 28, 2019).
10. Yurynets, Z., Bayda, B. and Petruch, O. (2015), "Country's economic competitiveness increasing within innovation component", *Economic Annals – XXI*, no. 9-10, pp. 32-35.

Байда Б.Ф. СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Мета. Аналіз стану та динаміки розвитку внутрішнього туризму в Україні із застосуванням інструментів кількісного економічного аналізу.

Методика дослідження. У статті було застосовано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, зокрема такі: формалізації (для обчислення темпів приросту ключових індикаторів, що характеризують внутрішній туризм в Україні (кількість внутрішніх туристів, кількість колективних засобів розміщення, середня тривалість життя, надходження прямих іноземних інвестицій в Україну, витрати держави на розвиток інфраструктури та капітальні інвестиції в туристичну сферу, інфляція); аналізу і синтезу (для дослідження, обґрунтування видимих взаємозв'язків між показниками); індукції і дедукції (для вирішення питань, що стосуються напрямів розвитку внутрішнього туризму в Україні).

Результати. Проведено обчислення темпів приросту показників, що презентують розвиток внутрішнього туризму в Україні: кількість внутрішніх туристів, кількість колективних засобів розміщення, середня тривалість життя, надходження прямих іноземних інвестицій в Україну, витрати держави на розвиток інфраструктури та капітальні інвестиції в туристичну сферу, інфляція. Відстежено тенденцію розвитку зазначених показників та проаналізовано й обґрунтовано отримані результати.

Наукова новизна. Набули подальшого розвитку наукові положення щодо характеристики розвитку внутрішнього туризму в Україні на основі застосування кореляційного аналізу і обчислення темпів приросту показників.

Практична цінність. Результати дослідження можуть бути використані у процесі проведення кореляційного аналізу впливу окремих показників (кількість колективних засобів розміщення, середня тривалість життя, надходження прямих іноземних інвестицій в Україну, витрати держави на розвиток інфраструктури та капітальні інвестиції в туристичну сферу, інфляція) на збільшення кількості внутрішніх туристів в Україні, а також прогнозування внутрішнього потоку у перспективі.

Ключові слова: внутрішній туризм, показники, темпи зростання, туристи, інвестиції, державні витрати, інфраструктура.

Baida B.F. CONDITIONS AND TRENDS OF INTERNAL TOURISM DEVELOPMENT IN UKRAINE

Purpose. The aim of the article is the analysis of the state and dynamics of internal tourism development in Ukraine using quantitative economic analysis tools.

Methodology of research. General scientific and special research methods are used in the article, including the following: formalization (to calculate the growth rate of key indicators characterizing inland tourism in Ukraine (number of domestic tourists, number of collective accommodation facilities, average life expectancy, foreign direct investment in Ukraine, costs states for infrastructure development and capital investment in tourism, inflation); analysis and synthesis (for research, substantiation of visible relationships between indicators induction and deduction (to address issues related to internal tourism development in Ukraine)).

Findings. The growth rates of indicators representing the development of internal tourism in Ukraine are calculated: the number of domestic tourists, the number of collective accommodation facilities, the average life expectancy, foreign direct investment in Ukraine, the state's spending on infrastructure development and capital investment in the tourism sector, inflation. The tendency of the development of these indicators is monitored and results obtained are analyzed and substantiated.

Originality. Scientific provisions on the characteristics of internal tourism development in Ukraine have been further developed based on the use of correlation analysis and calculation of growth rates of indicators.

Practical value. The results of the study can be used in the process of correlation analysis of the impact of individual indicators (number of collective accommodation units, average life expectancy, foreign direct investment in Ukraine, state spending on infrastructure and capital investment in tourism, inflation) on the increase in the number of internal tourists in Ukraine, as well as forecasting the internal flow in the future.

Keywords: internal tourism, indicators, growth rate, tourists, investments, government spending, infrastructure.

Байда Б.Ф. СОСТОЯНИЕ И ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ ВНУТРЕННЕГО ТУРИЗМА В УКРАИНЕ

Цель. Анализ состояния и динамики развития внутреннего туризма в Украине с применением инструментов количественного экономического анализа.

Методика исследования. В статье были использованы общенаучные и специальные методы исследования, в частности такие: формализации (для вычисления темпов прироста ключевых индикаторов, характеризующих внутренний туризм в Украине (количество внутренних туристов, количество коллективных средств размещения, средняя продолжительность жизни, приток прямых иностранных инвестиций в Украину, расходы государства на развитие инфраструктуры и капитальные инвестиции в туристическую сферу, инфляция)); анализа и синтеза (для исследования, обоснование видимых взаимосвязей между показателями); индукции и дедукции (для решения вопросов, касающихся направлений развития туризма в Украине).

Результаты. Проведено вычисление темпов прироста показателей, представляющих развитие внутреннего туризма в Украине: количество внутренних туристов, количество коллективных средств размещения, средняя продолжительность жизни, приток прямых иностранных инвестиций в Украину, расходы государства на развитие инфраструктуры и капитальные инвестиции в туристическую сферу, инфляция. Отслежено тенденцию развития указанных показателей, проанализированы и обоснованы полученные результаты.

Научная новизна. Получили дальнейшее развитие научные положения относительно характеристики развития внутреннего туризма в Украине на основе применения корреляционного анализа и вычисления темпов прироста показателей.

Практическая ценность. Результаты исследования могут быть использованы в процессе проведения корреляционного анализа влияния отдельных показателей (количество коллективных средств размещения, средняя продолжительность жизни, приток прямых иностранных инвестиций в Украину, расходы государства на развитие инфраструктуры и капитальные инвестиции в туристическую сферу, инфляция) на увеличение количества внутренних туристов в Украина, а также прогнозирования внутреннего потока в перспективе.

Ключевые слова: внутренний туризм, показатели, темпы роста, туристы, инвестиции, государственные расходы, инфраструктура.